

faa Aar har skaffet sig en opsparat Sum af 90,000 Kr. I et Par andre Tyendesporeforeninger have Arbejderne i Løbet af 2 Aar i en ikke særdeles stor Kreds skaffet sig et Beløb af 20,000 Kr. at raade over. Det er Beløb, som ville gøre det lettere for dem at kunne opfylde de Bestemmelser, som maatte komme i Lovens § 3 Litr. g. og i § 7, altsaa gøre det lettere for dem at tilvejebringe den Kapital, som det til sin Tid forhaabentlig vedtagne Forslag vil fordre, at Arbejderne selv skulle indskyde i Foretagendet. Nu have jo imidlertid de, som med Haab og Interesse se hen til dette Forslag, maattet beklage, at det gennem 2 Aar ikke har været muligt at opnaa Enighed derom. Jeg skal ikke komme ind paa Lovens Enkeltheder, men jeg tror, at man ikke maa stille for store Fordringer til Forrentning af den Kapital, som Staten stikker i dette Foretagende, ligesom jeg heller ikke tror, at man maa stille for store Fordringer til den Kapital, den enkelte Landbrugsarbejder selv skulde eje for at kunne komme i Besiddelse af et saadant Hjem. Jeg mener, at der her er et Omraade, hvor der maa slaas af paa de Fordringer, som det her forelagte Forslag stiller. Med Hensyn derimod til den Kapital, som Staten aarlig i 5 Aar skulde anvende herpaa, forekommer det mig, at dette Tings Flertal kunde komme det andet Ting og Regeringen i Møde. Denne Lov er dog kun et Forsøg, det drejer sig om at se, hvorledes Loven vil virke, og hvad godt der vil komme ud af den, og jeg mener, at til et Forsøg er jo 1,3 Mill. om Aaret i 5 Aar allerede noget. Jeg siger ikke, at jeg for mit Vedkommende ved Afstemningen absolut ikke vil kunne gaa højere end denne Sum, men jeg haaber, at Flertallet her i denne Sal paa dette Punkt *ikke* i det væsentlige vil fastholde sine Anskuelse fra i Fjor, men at man her vil søge at imødekomme Anskuelse fra anden Side. Der er jo et gammelt Ord, der siger, at det bedste er det godes Fjende, men jeg haaber, at det gode, som mange ville finde i at modtage, hvad dette Tings Flertal maaske kun vil kalde det næstbedste, ikke skal glippe for dem, der vente og se hen til denne Lov med Længsel. Jeg haaber, at det maa lykkes ved Imødekommen her og i det andet Ting og ved Tilslutning og Mægling fra Regeringens Side at føre dette Lovforslag igennem i denne Samling, og at Loven maa bidrage til at skabe de lykkelige, blomstrende Hjem, som alle vi, der

se hen til Loven med Interesse og Haab, vente ville fremgaa af den.

J. Jensen (Odense Amts 6te Valgkreds): Siden denne Sag for adskillige Aar siden for første Gang kom frem dels i Rigsdagen, dels i Landbokommissionen, have Tiderne forandret sig noget, og det er da værd at undersøge, om de Forudsætninger, som den Gang vare medbestemmende for Forslaget, som det har foreligget dels fra Landbokommissionen, dels fra Folketinget, endnu virkelig ere til Stede. Det tror jeg ikke kan siges fuldt ud. Der har fundet adskillige Omslag Sted i Tidens Løb, navnlig med Hensyn til Afsætningen af vore Produkter, hvad der har haft Indflydelse, særlig paa de smaa Jordbrugs Afsætning, saaledes at Størrelsen af disse Jordbrug nu kunde komme i Betragtning ved Lovens Behandling. Hvis vi spørge Arbejderne: ville I have en Husmandslod paa fra 5 til 8 Tønder Land, saa stor, som I kunne faa den, til fri Ejendom? ville de alle svare ja. Men spørge vi dem: hvor stor en Huslod ville I have i Forhold til den Kapital, I raade over? da ville Svarene blive forskellige. Og spørger man dem dernæst: hvorledes se I paa den i Fjor i Folketinget vedtagne Lov, er den hensigtsmæssig, tilfredsstillende over for Arbejderne? lyder Svaret ogsaa der forskelligt. Men stille vi Spørgsmaalet saaledes: skulle vi nu efter eders Mening have Lodder paa fra 3½ til 8 Tønder Land? eller hvis der f. Eks. er tyve Mand i en Kommune, som efter Loven vilde komme i Betragtning, ville I saa ikke hellere have to, men mindre Lodder? saa ville i hvert Fald mange Arbejdere sikkert svare: lad os hellere faa to Lodder i Stedet for een. Svarene ville naturligvis komme til at lyde forskelligt fra de forskellige Egne i Landet. Jeg ved nok, at man i Jylland navnlig vil holde paa de større Husmandsbrug, men paa Øerne vil man ikke holde paa Husmandsbrug, der blive store i Forhold til den Kapital, den paagældende ejer, og som de altsaa skulle forrente meget paa. De have ved at se paa andre Husmænd med Jord set Forskellen paa, om en Mand, selv med en Huslod paa 7—8 Tønder Land, skal forrente en hel Del paa den, eller han har en mindre Ejendom, paa hvilken han ikke skal forrente stort. De se godt, at den sidste i Reglen staar sig bedre end den første. Som jeg sagde før, er der sket et Omslag i Afsætningen af vore Produkter, som særlig har Betydning for det mindre Jordbrug.